

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tad-19 ta' Settembru, 2012

Avviz Numru. 99/2009

**Atlas Insurance PCC Limited (C5601) f'isimha proprju
u kif
surrogata fid-drittijiet tal-assigurata taghha Intercomp
Marketing
Limited abbazi tal-polza ta' assicurazzjoni u tal-ligi u l-
istess
Intercomp Marketing Limited (C20612)**

vs

**B.A.S. Limited u b'digriet tas-6 ta' Ottubru 2009 giet
kjamata in kawza s-socjeta' Fahrenheit Freight
Forwarders Co. Ltd.**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta' rikorrenti ipprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar is-16 ta' Marzu 2009 fejn talbu lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma komplessiva ta' erbat elef u seba' u tletin Ewro u hames

centezmi (€4,037.05) inkwantu ghal tliet elef, tmien mija u erba' Ewro u hames centezmi (€3,804.05) lis-socjeta' Atlas Insurance PCC Limited rapprezentanti hlas ai termini tal-polza ta' assikurazzjoni in konnessjoni ma' nuqqasjiet fil-merkanzija appartenenti lill-assigurata taghha u spejjez tas-survey relattiv, u mitejn u tlieta u tletin Ewro (€233) lis-socjeta' Intercomp Marketing Limited rapprezentanti l-excess relattiv, bhala s-socjeta' inkarigata mit-trasport tal-merkanzija lejn Malta, liema merkanzija rimanenti giet ikkonsenjata lil Intercomp Marketing Limited fl-20 ta' Marzu 2008 (ref. CLO2008007).

Bl-imghax mid-data tal-hlasijiet relattivi u bl-ispejjez kontra s-socjeta' intimata, li minn issa tibqa' ngunta ghas-subizzjoni taghha.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta B.A.S. Limited (C444) pprezentata minnha fit-13 t'April 2009, fejn eccepixxiet:

1. *"Illi it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi:*

i. Ma jirrizultax illi l-merkanzija in kwistjoni giet nieqsa waqt li din kienet taht ir-responsabbilta' tas-socjeta' konvenuta; u

ii. Fi kwalsiasi kaz tas-socjeta' konvenuta ma kellha ebda tort jew htija ghar-rigward tan-nuqqasijiet reklamati u ghalhekk ma' jista' jkollha ebda responsabbilta';

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta' attrici Atlas Insurance PCC Limited trid tipprova li l-ispejjez reklamati rigward is-survey fees huma dovuti;

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta' jiet attrici naqsu milli javzaw lis-socjeta' konvenuta bid-danni allegatament subiti fiz-zmien stipulat fl-Artikolu 30 tal-Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR) u l-istess artikolu taht l-iskeda ta' l-kap. 486 tal-ligijiet ta' Malta u ghalhekk ghandu japplika id-dispost ta' l-istess artikolu;

4. Illi, subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, kwalsiasi responsabbilita' li tista' tigi

determinata hija limitata a tenur tar-regolamenti tal-Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR) u tal-kundizzjonijiet tal-garr relattivi9;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost fic-cirkostanzi ghandha tigi ikkjamata fil-kawza tas-socjeta' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited li giet inkarigata bil-garr tal-merkanzija tas-socjeta' konvenuta u dan billi huwa mportanti u ekonomiku li tigi stabbilita r-responsabbilta' tal-partijiet involuti f'dan il-kaz f'gudizzju wiehed. Inoltre u minghajr pregudizzju ghas-suespost f'kaz li jigi ritenut li s-socjeta' konvenuta hija responsabbli ghad-danni fil-konfront tas-socjeta' assikuratrici jew Intercomp Marketing Limited l-istess socjeta' konvenuta ghandha dritt ta' rivalsa fil-konfront ta' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited;

6. Illi in vista tas-suespost, it-talba tas-socjeta'jiet attrici ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez;

Salv eccezzjonijiet ohra."

Rat ir-risposta tas-socjeta' kjamata in kawza Fahrenheit Freight Forwarders Company Limited pprezentata minnha fil-11 ta' Jannar 2010 fejn eccepjet:

1. "Illi s-socjeta' esponenti, u cioe' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Ltd., ma ghandha l-ebda relazzjoni guridika mas-socjeta'jiet attrici u ghaldaqstant ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju;

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suepost il-pretensjonijiet li s-socjeta'jiet attrici jew dik konvenuta qatt ma' seta' kellhom fir-rigward tas-socjeta' esponenti illum huma dekaduti ai termini ta' l-Artikolu 32(1)(a) tal-Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR) li giet inkorporata fil-ligi nostrana tramite l-Kap. 836 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost is-socjeta' esponenti m'hijiex responsabbli ghall-ebda danni li allegatament soffrew is-socjeta'jiet attrici stante li s-

socjeta' esponenti kkonsenjat il-merkanzija li gie kkonsenjat lilha lid-destinatarju fl-istess stat li rcevietha hi. Ghaldaqstant jekk hemm xi nuqqasijiet fil-merkanzija dan ma sarx meta l-merkanzija kienet taht l-isfera ta' responsabbilta' taghha;

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet attrici huma eccessivi;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost kwalunkwe responsabbilta' li tista' tigi mputata lis-socjeta' esponenti hija suggetta ghal-limitazzjonijiet tal-Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR) li giet inkorporata fil-ligi nostrana tramite l-Kap. 836 tal-Ligijiet ta' Malta;

Ghaldaqstant, is-socjeta' esponenti titlob bir-rispett illi din l-Onorabli Qorti joghgobha tichad it-talbiet attrici fil-konfront taghha, bl-ispejjez kontra l-istess socjeta'jiet attrici.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri."

Rat ix-xhieda ta' **Brian Valenzia** ta' nhar l-20 ta' Mejju 2010 fejn iddikjara illi huwa jokkupa l-kariga ta' direttur mas-socjeta' attrici Atlas Insurance. Huwa esebixxa numru ta' dokumenti li huma konnessi mal-kaz. Huwa stqarr illi s-socjeta' Intercomp Marketing Limited ghamlet claim magghom peress li huma s-socjeta' assiguratrici taghhom u dan ghas-somma ndikata fl-avviz. Ix-xhud sostna li huma in segwitu ta' din il-claim ghamlu survey relattiv. Huwa esebixxa kopja ta' survey redatt minnu li gie mmarkat mill-Qorti bhala dokument A11. Esebixxa wkoll subrogation form li giet mmarkata bhala dokument A12. Esebixxa wkoll commercial invoice u kuntratt ta' garr li gew mmarkati bhala dokument A13 u A14 rispettivamente, kif ukoll Dok. A15 relatat ma' dak il-kuntratt, Dok A16 li huwa ittra mibghuta mis-socjeta' Intercomp lil B.A.S., Dok A17 huwa d-delivery receipt u Dok A18 li hija fattura konsistenti fi tliet dokumenti.

Ix-xhud stqarr illi huwa kien mar meta saret il-claim sabiex jezamina l-merkanzija li kienet waslet u kkonferma li effettivament kien hemm seba' Dell laptops li kienu neqsin wara li kien hu stess li ghaddeu il-kaxxi skond dik kif hemm indikat fl-invoices. Qal illi kien hemm seba' laptops nieqsa bil-kaxxi b'kollox. Huwa kkonferma li huma fil-fatt hallsu lill-assigurat taghhom u qal li kien hemm excess f'dan il-kaz ta' mitejn u tlieta u tletin Ewro (€233) u s-survey fees kienu jammontaw ghal tliet mitt Ewro (€300). Huma hallsu lill-klijent is-somma ta' tlett elef seba' mija u sebgha u tletin Ewro u hames centezmi (€3,737.05). Huwa fuq il-post kien flimkien mal-istore keeper Paul Caruana. Il-vapur kien wasal Malta fis-17 ta' Marzu 2008. Huwa qal illi erbat elef mitejn u sitta u hamsin (4,256) kartuna kompjuter tfisser li kull kartuna kellha laptop. Zied jghid illi Paul Caruana jikteb fuq kull dokument B.A.S. Limited dak li suppost isib skond l-invoice mibghuta lilu. Sussegwentement Paul Caruana jikteb in-nuqqasijiet li jkun hemm fuqha, b'hekk tkun waslet Malta dak li jkun hemm miktub taht il-kelma *received* u jridu jitnaqqsu dawk l-oggetti li jkunu nieqsa, ir-*remarks*. L-ammont mitlub f'din il-kawza inkluz ukoll is-survey. Mistoqsi jekk huma baghtux xi ittra lil B.A.S. qal li effettivament B.A.S. irrispondew u qalu li mis-somma ta' tlett elef, seba' mija u sebgha u tletin Ewro (€3,737) kienu offrewlhom is-somma ta' mitejn u sitta u sittin Ewro (€266). Dawn iz-zewg ittri gew immarkati bhala dokument A19 u Dok A110 rispettivament.

Rat ix-xhieda ta' **Ian Wirth** tal-20 ta' Mejju 2010 fejn iddikjara illi huwa jokkupa l-kariga ta' logistics manager mas-socjeta' Intercomp Limited. Huwa kkonferma illi huma kienu ghamlu claim mal-assiguraturi taghhom Atlas Insurance dwar nuqqas ta' seba' Dell computers. In segwitu tal-claim huma kienu thallsu mis-socjeta' Atlas Insurance. Fil-fatt kienu ghamlu subrogation li tinsab esebita f'dawn l-atti mmarkata bhala dokument A12. Gie muri d-dokument A16 li huwa l-ittra mibghuta mis-socjeta' Intercomp lil B.A.S. u ra wkoll id-dokument A18 li hija commercial invoice.

Ix-xhud stqarr li huma kienu qabbdet lill-B.A.S. għall-garr ta' din il-merkanzija, biex jingiebu mill-Olanda għall-imhazen tagħhom hawn Malta. Is-socjeta' B.A.S. kienet tqabbdet kumpanija oħra għal dan it-*trailer consignment*. B.A.S. qabbdet lil DHL Danzas u sussegwentement lil Fahrenheit. Huwa tenna li r-relazzjoni tagħhom hija ma' B.A.S. Limited u fil-fatt iħallsu lilhom. Mistoqsi jekk kienx hemm xi risposta għall-ittra mibghuta mill-Intercomp qal li ma jiftakarx. Mistoqsi jekk huma kienux taw xi struzzjonijiet li kellha tingarr il-merkanzija qal li kellu jkun hemm sealed packing tal-oggetti li kienu stivati.

Huwa sostna li jaf li B.A.S. għandha limitation ta' liability u fil-fatt kull meta għamlu claim is-socjeta' B.A.S. dejjem tagħmel riferenza għaliha pero' ma jfissirx li huma accettawha. Huwa minnu li l-merkanzija ma rahiex tasal. Ix-xhud ikkonferma li dan kien kaz wiehed minn sensiela ta' kazijiet. Huwa kkonferma wkoll illi kienu siefru flimkien ma' B.A.S. għand is-socjeta' Dell biex jaraw effettivament kif isiru x-*shipments* tal-merkanzija li tasal Malta. Huwa qal illi ma setax jgħid x'kienet il-problema relattiva ma' dan il-kaz partikolari pero' fil-fehma tieghu f'kazijiet futuri oħrajn in-nuqqas kien meta l-oggetti gew mibghuta mid-Danzas depot lejn Malta peress illi t-trailer ma jibqa' ssigillat mid-depot sa Malta. Huwa qal illi wara dawn il-kazijiet il-B.A.S. qabbdet nies oħrajn biex igorru l-merkanzija. Huwa sostna li ma kienx hemm problemi oħrajn fil-konfront tagħhom u li ma kienx hemm problemi ta' nuqqasijiet meta kellhom *airfreight consignment*.

Rat ix-xhieda ta' **Paul Caruana** tal-20 ta' Mejju 2010 fejn iddikjara illi huwa jahdem bħala store keeper mas-socjeta' Intercomp Marketing Limited. Huwa ra d-dokument AI7 u qal illi huwa ffirmat minnu. Huwa kkonferma li dakinhar kienu sabu seba' kaxxi b'laptops neqsin. Huwa qal illi hu jagħmel analizi fil-presenza tal-burdnara u qal li f'dan il-kaz il-burdnara kienu Nixons jew Fahrenheit. Huwa ma jiftakarx ezattament imma jaf li kien hemm il-firma tax-xufier. Huwa tenna li l-konsenja waslet bhas-soltu u kienet miksija bil-plastik. Huwa fetahom, issortjhom u imbagħad ra' l-affarijiet neqsin li kien hemm. Ix-xhud qal li meta jkun hemm miktub *three full load containers* jfisser li l-

containers mimlija. Din ma tigix miktuba minnu, mill-burdnara. Huwa sostna li t-trailer ikollu l-affarijiet taghhom biss.

Rat in-nota tas-socjeta' konvenuta li permezz taghha esebiet ix-xhieda moghtija minn **Raymond Borg** fil-kawza fl-istess ismijiet bhal dik odjerna bl-Avviz Numru 930/2008 pendenti quddiem it-Tribunal ghal Talbiet Zghar tas-seduta tas-26 ta' Mejju 2010. F'din ix-xhieda, Borg iddikjara illi huwa sales commercial manager mas-socjeta' konvenuta. Ix-xoghol tieghu huwa bbazat fuq is-sales u huwa jipprova jiltaqa' mal-klijenti sabiex ibieghhilhom il-pakkett 'l aktar li jkun komdu ghalihom sabiex jattirhom biex jahdmu maghhom. Huwa kkonferma li l-Intercomp hija wahda mill-klijenti taghhom.

Huwa stqarr illi l-Intercomp kienet taghmel ordnijiet minghand Dell u mbaghad wara li ssir l-ordni, kienu jghaddulhom l-order number, u tramite l-agenti taghhom id-DHL, il-merkanzija kienet tingabar minghand id-Dell. Il-velting kien isir minn DHL u mbaghad is-socjeta' konvenuta kienet tinkariga s-subcontractors taghhom sabiex igibu l-merkanzija lejn Malta. Generalment huma kienu juzaw sistema ta' trasport permezz ta' bahar u kien ikollhom full load fuq il-vapuri, pero' mbaghad peress illi kien hemm domanda minn naha tal-klijenti tal-Intercomp, li riedu l-merkanzija kemm jista' jkun malajr, kienu talbuhom sabiex jadottaw sistema ta' trasport permezz ta' trailers u ghalhekk huma addottaw sistema ohra u sa dak iz-zmien qatt ma' kellhom problema dment li t-trasport kien qed isir permezz tal-bahar.

Ix-xhud tenna illi huma bdew jinnegozjaw f'dan ir-rigward mas-socjeta' Freight Forwarders Limited, peress li l-Intercomp kienu klijenti tas-socjeta' konvenuta, huma kellhom l-obbligu li jinfurmawhom rigward dawn it-trattattattivi u kienu jzommuhom informati u sa meta mbaghad waslu ghal ftehim bdew jahdmu mal-Freight Forwarders biex igibulhom il-merkanzija tramite t-trailers.

Ix-xhud sostna illi huma bdew jahdmu mal-Freight Forwarders pero' ma jiftakarx jekk kienx mill-bidu nett jew

aktar tard, pero' eventwalment kien hemm diversi drabi fejn bdiet tasal il-merkanzija bin-nuqqasijiet. Huma bdew jinkwetaw minhabba dak li kien qed jigri u kien iltaqa' kemm il-darba ma' rapprezentanti ta' Freight Forwarders tal-Fahrenheit sabiex jaraw x'seta' kien il-kagun ta' dawn il-problemi. Eventwalment iddeciedew ukoll li jitolghu l-Olanda sabiex jezaminaw il-process mill-bidu sa l-ahhar sakemm titwassal il-merkanzija hawn Malta sabiex ikollhom hands on information dwar x'kien qed jigri. Huwa sostna illi ma kienx jaf x'qed jigri min-naha ta' Fahrenheit pero' kkonferma illi n-nuqqasijiet baqghu ghaddejjin u baqghu isibuhom fil-merkanzija.

Huwa tenna illi huma setghu jissorveljaw il-process sal-mument illi l-merkanzija tingabar mit-trailer tal-Fahrenheit, jinghalqu l-bibien, jigi ffirmat is-CMR u t-trailer jitlaq. Huma kienu prezenti sakemm il-merkanzija tingabar mid-DHL, cioe' mill-mahzen tad-DHL, imbaghad kienu jkunu prezenti wkoll waqt li jsir il-palleting ghand id-DHL. Zied jghid ukoll illi huma kienu b'xi mod ikkoordinaw illi kienu prezenti waqt li kien hemm l-ordnijiet biex jingabu Malta.

Huwa stqarr illi bejn id-DELL u d-DHL peress illi jahdmu id f'id regolarment hemm is-sistema ta' standing order illi jkun hemm trakk li jitla' u jinzel kuljum fuq bazi regolari. Generalment li jigri huwa t-trailer jiddokja fil-mahzen tad-Dell, tingabar il-merkanzija u cioe' l-ordni li tkun saret, jigi ssigillat, jinzamm rekord tas-sigill u mbaghad dawn imorru fil-mahzen ta' DHL fejn l-istess trailer jiddokja hemmhekk, jigi vverifikat jekk is-sigill huwiex l-istess wiehed, jinfetah u hemmhekk imbaghad isir scanning tal-merkanzija individwalment sabiex dawn jittellghu fuq il-computer, isir cross-check sabiex jigi stabbilit u kkonfermat jekk filfatt l-ordni hijjex l-istess u jekk hijjex ugwali ghal dak li tkun informathom id-Dell li saret ghandha.

Ix-xhud kompla jghid illi wara li din l-ordni u l-cross check issir, dawn jitpoggew f'area li tinzamm ghal merkanzija li trid tingab hawn Malta u ssir il-palleting f'dak il-hin; u dan bhala palleting isir permezz ta' shrink wrap iswed. Huwa stqarr illi wara ma setax jidhol kwalsiasi persuna fil-

mahzen ta' DHL. Is-sistema li tigi adoperata hija li huma jinghataw informazzjoni, f'dan il-kaz il-Fahrenheit, dwar l-isem u l-ID number tal-persuna li tkun qed issuq it-trakk u kif ukoll bin-numru tat-trakk.

Huma mbaghad kienu jghaddu din l-informazzjoni lil tad-DHL li jghaddu l-informazzjoni lis-security taghhom sabiex malli jasal dan it-trakk ikun awtorizzat awtomatikament biex jidhol fil-mahzen taghhom. Din il-procedura kollha huma segwewha minuta b'minuta ghaliex kienu prezenti. Infatti qal li huwa kien prezenti ma' Ian Wirth. Huma ma kienu raw xejn li ma kienx qed jiffonzzjona fil-mod ta' kif kienet qed tingabar din il-merkanzija u allura baqaw bl-istess sistema, pero' hadmet darba/darbtejn u regghu bin-nuqqasijiet fil-merkanzija. Il-klijent taghhom kien kuntent ukoll ghaliex ma kienx jirrizulta illi kien hemm xi problema.

Huwa tenna illi huma kienu jafu s-sistema ta' supply chaining kienet tibda mid-Dell tghaddi ghal DHL, imbaghad hemm il-Fahrenheit u fl-ahhar kien hemm is-socjeta' konvenuta. Huma raw illi ma kellhomx kontroll u fejn il-Fahrenheit ma kienx qed taghtihom feedback ta' x'setghet taghmel ahjar sabiex jigu evitati dawn in-nuqqasijiet, huma ddecidew li l-ahjar haga fic-cirkostanzi kien li jnehhu l-Fahrenheit u jissostitwuh b'service provider iehor u fil-fatt hekk ghamlu, u qal illi sal-gurnata tal-lum qatt ma kellhom problemi. Meta fil-fatt kienu jahdmu mal-Fahrenheit kien qed ikollhom problemi ta' nuqqas ta' merkanzija in kontinwu.

Hafna min-nuqqasijiet kienu jisibuhom bhala groupage, pero' sa fejn kien jiftakar meta huma waslu biex jittterminaw il-kuntratt minn mal-Fahrenheit irrizulta li kien hemm hafna nuqqasijiet u sa fejn jiftakar kien full load trailer. Huwa kemm-il darba tkellem mar-rapprezentanti tas-socjeta' Fahrenheit li kienu Sandro u Tony sabiex jaraw jekk setghux isolvu l-problema. Pero' sostna illi ma kien hemm l-ebda inizzjattiva u tentattivi da parti taghhom biex isolvu s-sitwazzjoni. Kien biss wara li huma itterminawhom il-kuntratt u inkarigaw lil haddiehor li huma riedu jitkellmu maghhom.

Ix-xhud Raymond Borg in kontro-ezami qal illi l-merkanzija minn Dell kienet tintbaghat ghand id-DHL sfuzi, imbaghad min-naha tad-DHL kienu jiskenjawhom wiehed wiehed sabiex eventwalment imbaghad isir il-palleting. Qal illi peress li s-service provider kien imur ghand id-DHL darba f'gimgha, il-merkanzija kienet tibqa' sfuza ghand id-DHL bil-presenza ta' security tagghom, imbaghad eventwalment ikun isir il-palleting. Huwa qal illi mbaghad il-palleting isir permezz ta' sheet wrap iswed u ma' jkun hemm l-ebda tip ta' identifikazzjoni fuq il-plastik u l-plastik kien jiddawwar mal-erba' nahat.

Ix-xhud sostna illi fir-rigward tal-groupage container, qal illi huma sempliciment ikunu jafu l-hin li ghandu jmur, u jekk jigbor xi merkanzija qabel tagghom jew wara ma jidhlux fiha. Huma qatt ma' dahlu fil-kwistjoni f'liema kien il-hin u l-istadju mill-mument tal-merkanzija tal-Intercomp kienet titpogga fil-container. Huwa kkonferma illi qatt ma vverifikaw f'liema stadju, il-merkanzija kienet tidhol fil-groupage container ghaliex gieli kien hemm drabi fejn jaghtuhom informazzjoni bit-trailer number, b'liema persuna u mbaghad jasal trailer iehor b'numri ohra kompletament differenti.

Huwa zied jghid illi r-wrapping tal-plastik ikun issiljat tajjeb tant illi jkun hemm bzonn illi jinqata' permezz ta' sikkina. Ix-xhud tenna illi huwa kien informa lir-rapprezentanti tal-Fahrenheit li kien ser jitla' l-Olanda sabiex janalizza s-sistema li kienet qed tigi adoperata, u jekk xtaqu huma ma kien hemm l-ebda problema li jtilghu u jakkumpanjawhom sabiex jaraw huma wkoll. Pero' qal ukoll illi ma jiftakarx jekk stedinhomx biex jtilghu magghom jew le.

Din il-procedura kollha li spjega x-xhud mill-mument li ssir l-ordni minghand l-Intercomp sakemm il-merkanzija titwassal Malta hija l-istess, u dejjem giet adoperata ghal kwalsiasi merkanzija u ordni li tkun saret. Ix-xhud ikkonferma illi huwa dejjem kien prezenti meta tasal il-merkanzija hawn Malta. Huwa ma kienx ikun prezenti sabiex jezamina l-procedura li giet adoperata sabiex waslet il-merkanzija f'dan il-kaz partikolari. Il-B.A.S., meta jsir l-ordni jiddependi fuq il-volum tax-xoghol, imbaghad

minn hemm jigi analizzat jekk jaqbilx li l-merkanzija tingabx bhala full load trailer jew inkella bhala groupage. Huwa kkonferma illi fil-fatt hija l-B.A.S. li tikkonferma mal-Fahrenheit u taghtiha l-go ahead sabiex tadopera l-mod ta' kif ghandha tingab il-merkanzija hawn Malta. Ix-xhud ikkonferma wkoll illi meta jmur id-driver tal-Fahrenheit, il-merkanzija tkun palleted go shrink wrap u jkun hemm indikat ezatt x'jikkontjeni l-kontenut tal-istess pallet. Huwa kkonferma illi set to be contain jigi ndikat fis-CMR u fuq ix-shrink wrap ma jkun hemm l-ebda tip ta' marki jew simboli ta' xi haga.

Huwa zied jghid li dwar il-konsenna li huma marru jivverifikaw u jissolvewjaw il-process kollu, qal illi ma jafx jekk f'dik il-konsenja kien hemmx xi nuqqasijiet.

Ix-xhud gie muri dokument a fol 16 tal-process u kkonferma illi f'dak id-dokument ma rrizultax illi hemm il-kliem "set to contain", imma hemm in-numru tal-kaxxa u dan huwa ahjar; filfatt gie ffirmit ghal dak l-ammont ta' kaxxi. Huwa sostna illi jekk gieli ffirma x-xufier, din kienet problema tieghu. Huwa kkonferma illi s-sistema adoperata mid-DHL hija li huma jaghtu l-konsenja u l-ordni li hija diga' shrink wrapped u jghadduhom u jikkonsenjajhom f'dan l-istat.

Rat in-nota tas-socjeta' kjamata fil-kawza Fahrenheit Freight Forwarders Limited li permezz taghha esebiet l-affidavit ta' **Josianne Galea** pprezentata minnha fit-22 ta' Frar 2011 fejn iddikjarat illi hija qed taghmel dan l-affidavit in konnessjoni ma' din il-kawza li tikkoncerna l-garr ta' merkanzija minn DHL Danzas Air & Ocean gewwa Schiphol, l-Olanda sa Malta, liema garr sar mis-socjeta' Fahrenheit permezz ta' trailers numru TR447, TR460 u TR741 li waslu Malta fis-17 ta' Marzu 2008.

Galea ddikjarat illi hija tahdem ma' Fahrenheit fejn tokkupa l-kariga ta' sales manager u ilha ghal dawn l-ahhar hames snin. Hija qalet illi xogholha huwa li tiehu hsieb l-ordnijiet ta' klienti u cioe' li tipprovdi fee quotes, taqbel dwar it-terms tal-garr mal-klijent u finalment

taccetta, f'isem Fahrenheit, l-ordnijiet li jsiru abbazi tat-terms li jkunu gew accettati. Hija kienet responsabbli tal-ordni tas-servizz li pprovdiet Fahrenheit fil-garr ta' merkanzija.

Ix-xhud sostniet illi fir-rigward tal-B.A.S. huma kellhom arrangament u procedura *standard* ghall-vjaggi kollha li kienu jaghmlu ghalihom fir-rigward tal-konsenji tal-Intercomp. Dan peress illi kien qed ikollhom weekly bookings tal-istess tip, jigifieri b'rekwiziti simili fejn il-vjagg kien ikun dejjem l-istess, cioe' minn Schiphol gewwa l-Olanda ghal Malta permezz ta' trailers.

Ix-xhud qalet illi l-arrangament taghhom ma' B.A.S. kien jikkonsisti illi B.A.S. jghidulhom kellhomx bzonn ta' *full load trailer* fejn it-trailer ikun dedikat kollu kemm hu ghal vjagg specifiku ta' B.A.S., jew inkella *groupage trailer* fejn jinqasam ma' numru ta' klijenti. Fil-kazijiet fejn kien ikollhom bzonn ta' *groupage trailer*, il-B.A.S. kienet tordna nilli tinfurmhom meta taghmel l-ordni, l-ispazju li kien ikollhom bzonn li jigi riservat ghalihom gewwa t-trailer partikolari. Dan kien qed jigi kalkolat f'*loading metres*. In-noll, ossia freight li kien jigi ccargjat minnhom lill-B.A.S. kien jiddependi jekk il-vjagg kienx *full load* jew *groupage trailer*, u fil-kaz ta' *groupage trailer* in-noll kien jigi kalkolat skont il-*loading metres*.

Hija kompliet tghid illi ghal kull vjagg li l-B.A.S. kienet tqabbadhom, huma kellhom procedura ta' booking fejn il-B.A.S. kienet tikkuntatjhom b'email u tordna *full load* jew *groupage trailer*. Fil-kaz ta' *groupage trailer* kienet tinfurmhom bil-*loading metres* kellhom bzonn fit-trailer. Sussegwentement, kienet tinfurmhom bin-numru ta' *pallets* u l-*gross weight* li kienu ser jigu mgħobbija fit-trailer u b'deskrizzjoni generali tal-merkanzija li kienet ser tkun fuq il-*pallets*. Din il-merkanzija dejjem kienet tigi riferuta bhala *computer parts and accessories*. Hija ddikjarat illi l-istruzzjonijiet taghhom ghal dawn il-vjaggi kienu li jipprovdu trailer gewwa l-*bonds* ta' DHL gewwa l-Olanda. Hemmhekk jigu mgħobbija l-*pallets* min-nies tad-DHL stess gewwa t-trailers taghhom u huma jgibu l-konsenja Malta.

Josianne Galea stqarret illi fir-rigward tal-konsenja mertu tal-kaz, cioe dik li waslet Malta fis-17 ta' Marzu 2008, hija qalet illi fil-11 ta' Marzu 2008, il-Fahrenheit kienet irceviet *email* minn rapprezentant tal-B.A.S., certu Marika Boxman, fejn talbu lill-Fahrenheit tipprovdi zewg *full load trailers* u *part load trailer* iehor. Pero' wara skambju ta' emails rigwardanti l-prezz tal-*freight*, fl-istess gurnata l-ordni nbidlet ghal tliet *full load trailers*. Fl-14 ta' Marzu gie kkonfermat minn Marika Boxman it-*truck numbers* (FFF180, FFF190 u FFF180) tat-trucks li kienu gibdu t-trailers u l-ammont ta' *pallets* li kull trailer kien fih, cioe 24, 24 u 22 *pallet* rispettivament. Il-merkanzija abbord it-*trailers* kienet deskritta lill-Fahrenheit bhala *Computer Parts and Accessories*.

Rat l-affidavit ta' **Anthony Zerafa** pprezentat fit-12 ta' April, 2011 fejn iddikjara illi huwa jahdem ma' Fahrenheit fejn jokkupa l-kariga ta' *operations manager* u ilu jahdem ma' Fahrenheit fl-istess kariga ghal hdax-il sena. Xogholu huwa li jiehu hsieb l-operat tat-trailers barra minn Malta fejn jara' illi jibghat it-trailers taghhom biex jigbru x-xoghol skont l-ordnijiet li jkunu ghalqu s-*sales team* tal-Fahrenheit.

Anthony Zerafa sostna illi l-B.A.S. kienet tqabbadhom b'mod regolari biex jigbru xoghol destinat lil Intercomp minghand id-ditta DHL gewwa Schiphol, l-Olanda. Qabel ma' kienu bdew jipprovdu dan is-servizz lill-B.A.S. fir-rigward tax-xoghol destinat lill-Intercomp, kienu gew maqbula bejn il-B.A.S. u l-Fahrenheit il-kundizzjonijiet tas-servizz taghhom. Fil-fatt impjegati tal-B.A.S. li kienu Ray Borg u Marika Boxman, kienu tkellmu maghhom fuq xoghol ta' gbir ta' merkanzija li huma kienu hadu minghand l-Intercomp, ditta lokali li timperta computers. Id-diskors kien bazat fuq in-noll tal-garr tal-merkanzija li kienu ser izommu ghal dan ix-xoghol, li kien sejjer ikun frekwenti hafna u li tieghu kien ser ikun hemm volum kbir, u t-*terms and conditions* li tahthom il-Fahrenheit kienet ser tipprovdi s-servizz.

Huwa stqarr illi l-B.A.S. u l-Fahrenheit kienu ftehm fuq zewg prezzijiet ta' noll li kellu jigi ccargjat jekk il-vjagg kien jirrikjedi *full load trailer* u f'dak li kellu ccargjat f'kaz ta' *groupage trailer*. Il-B.A.S. kienet tiddeciedi r-rekwiziti taghha ghal kull vjagg, jekk jipprovdux *full load* jew *groupage trailer*. F'kaz ta' *groupage trailer* il-prezz tan-noll li kienu jiccargjaw lill-B.A.S. kien jigi stabbilit skont l-ammont ta' *loading metres* li kienu jigu mgħobbija mid-DHL fit-trailer ta' Fahrenheit.

Huwa zied jghid illi l-B.A.S. kienet ukoll accettat illi huma joperaw taht is-CMR Convention u/jew l-Istandard Trading Terms. Dawn huma kundizzjonijiet li japplikaw dejjem ghal kull konsenja u jiprovuhom ukoll fuq kull kwotazzjoni illi jaghtu. Il-B.A.S. qatt ma ghamlet l-ebda riserva fuq dawn il-kundizzjonijiet u kieku kienet taghmel dan, huma kienu jirrifjutaw illi jipprovdu s-servizz.

Anthony Zerafa tenna illi f'dak li kellu x'jaqsam mal-*operations* u mieghu, l-arrangement kien li ghal kull vjagg li kienu jaghmlu, il-B.A.S. jghidulhom minn qabel il-vjagg kemm *loading metres* li l-merkanzija kienet tokkupa jew in-numru ta' *pallets*, kellhom jghabbu f'dak il-vjagg partikolari, halli hu jkun jista' jirriserva l-ispazju necessarju ghal dan ix-xoghol fit-*trailer* jew *trailers* li kienu ser juzaw ghal dak il-vjagg. Ix-xhud stqarr illi l-operat tal-merkanzija tal-B.A.S., skont il-ftehim bejn Fahrenheit u B.A.S., kien jikkonsisti billi l-Fahrenheit tibghat trailers skont il-volum tax-xoghol tal-vjagg partikolarai ghand id-ditta DHL f'Schiphol fejn hemm l-istess ditta kienet tghabbi l-pallets gewwa t-trailers taghhom. Hawnhekk Zerafa xtaq izid illi dejjem kellhom kellhom struzzjonijiet mill-B.A.S. biex jaccertaw li jigbru jew *loading metres* jew in-numru ta' *pallets*. Fil-fatt kienet tkun din ic-cifra illi kienet tigi specifikata lilhom fl-ordni li kienet taghmel il-B.A.S. ghal kull vjagg.

Zerafa ikkonferma illi kien hemm kazijiet ukoll fejn il-B.A.S. kienu juzaw is-*sales team* tal-Fahrenheit biex imorru jghabbu ghand id-DHL Shiphol minghajr ma' kienu jtuhom l-ammont ta' *loading metres* jew pallets li kienu ser jitghabbew u f'kazijiet bhal dawn, huwa kien jibghat trailer

shih vojt u sakemm jasal it-trailer ghand id-DHL jircievi minghand il-B.A.S., *tramite s-sales team* taghhom l-ammont ta' *loading metres* jew *pallets* li kienu ser jintbaghtu Malta. Huwa qal illi l-B.A.S. qatt ma taw xi struzzjonijiet specjali barra dawn li ddeskriva hu ghaliex kieku hu kien ikun jaf bihom u kien jaghmel l-arrangamenti necessarji biex jahdem skont l-istruzzjonijiet.

Huwa kompla zied illi meta jasal ix-xufier bit-*truck* u t-*trailer* ta' Fahrenheit ghand il-warehouse tad-DHL gewwa Schiphol, dan kien isuq b'lura mal-*loading bay* ta' DHL u l-impjegati tal-istess ditta kienu jghabbu l-pallets, li kienu jkunu diga lesti mdawrin b'plastik iswed, gewwa t-trailer. Ix-xufiera kienu jghidulu illi kienu biss jithallew joqghodu hdejn il-bicca tal-warehouse tad-DHL magenb it-*trailer* biex ikunu jistghu jaraw il-*pallets* jitghabbew gewwa l-istess trailer izda huma qatt ma thallew jidhlu aktar minn hekk gewwa l-warehouse tad-DHL. Allura x-xufiera kulma setghu jaraw kien il-pallets deklin gewwa t-trailers. Qatt ma setghu jaraw il-kontenut tal-pallets ghax dawn kienu jitilghu fuq it-trailer imdawrin bil-plastik. Huwa gieli kellu lmenti minn xufiera li dawn ma thallewx ukoll joqghodu hdejn il-*loading bay* biex ikunu prezenti ghat-tghabija izda jibqghu fit-truck taghhom. Din is-sitwazzjoni ma kinitx tigr ta' spiss izda meta jkun hemm xi hadd differenti inkarigat mill-warehouse tad-DHL u normalment meta kien ikollhom jghabbu trailer shih tad-DHL u jissigillaw it-trailer tad-DHL stess, imbaghad it-trailer kien jibqa' bl-istess sigill sakemm dan jinkiser hawn Malta mill-B.A.S. stess jew mill-klijenti taghhom, l-Intercomp.

Anthony Zerafa sostna illi mhux dejjem kien ikun jaf kemm pallets jew loading metres kienu ser jitghabbew go t-trailer, hu kien jghid lix-xufier biex joqghod attent biss ghal kundizzjoni tal-pallets li kienu jitghabbew gewwa t-trailer u jiffirma d-dokument moghti lilu mid-DHL meta jkun sodisfatt li ma kien hemm l-ebda pallet miftuh jew imcarrat jew b'xi mod dannegat. Ix-xufiera tieghu qatt ma gibdulu l-attenzjoni b'telefonata illi kien hemm xi haga hazina waqt it-tghabija. Huma dejjem sabu x-xoghol lest b'*shrink wrapping* imdawwar mal-pallets u n-nies tad-DHL lesti

biex jghabbu x-xoghol. Qatt ma kellu xi lmenti li x-xoghol gie presentat sfuz jew inkella mhux *shrink wrapped*.

Ix-xhud qal illi kien biss wara l-B.A.S. u l-Intercomp sabu b'mod regolari f'diversi konsenji nuqqasijiet minn gewwa x-*shrink wrapped pallets* u, sa fejn kien jaf hu, rapprezentanti tal-istess Intercomp u B.A.S. kienu telghu ghand id-DHL gewwa Schiphol biex jaraw x'kien qed jigri, illi l-B.A.S. talbitu biex ix-xufiera taghhom jibdedw jghoddu l-kartun sfuz fuq il-pallet ghand id-DHL flimkien ma' mpjegati tad-DHL stess u wara li jaqblu fuq l-ammont ta' kartun il-*pallet* jigi *shrink wrapped* quddiem ghajnejhom u mbaghad immedjatament jitghabba gewwa t-trailer. Dan gara zmien wara l-konsenja mertu tal-kaz odjern, u ghalhekk din is-sistema ma gietx adoperata fil-konsenja mertu ta' dan il-kaz. Wara li kien sar dan l-arrangement, ghalkemm ix-xufiera kienu jghoddu l-kartun ma' rapprezentant tad-DHL, huma qatt ma setghu jkunu jafu jekk il-kartun kienx mimli jew vojta bil-merkanzija ghaliex huma dejjem ghaddew il-kartun ta' barra jigifieri l-outer packing. Huwa qal illi seta' kien hemm computers gewwa u seta' kien hemm tajjar ghax ma tkunx tista' tinduna meta l-kartun ikun maghluq.

Wara li x-xoghol kien jitghabba gewwa t-trailer dan l-istess trailer kien jigi sigillat mid-DHL stess. F'kaz ta' *full load trailer*, is-sigill kien dejjem isir mid-DHL u jitnehha mill-B.A.S. jew l-Intercomp hawn Malta. F'kaz ta' *groupage trailer* fejn it-trailer kien jifdallu spazju biex jitghabba xoghol iehor, is-sigill tad-DHL kien isir xorta u jinzamm sakemm it-trailer jasal fil-post fejn irid jitghabba x-xoghol l-iehor. Hawnhekk bil-fors kellu jinkiser dan is-sigill u meta jitlesta t-taghbija tal-merkanzija jerga jinghalaq it-trailer u jigi sigillat b'sigill iehor sakemm dan jasal Malta. Huwa sostna illi f'kaz ta' *groupage trailer* dan kien jingabar mix-xufiera lokali tal-Fahrenheit mix-xatt, jigi hdejn il-mahzen taghhom f'Attard u jhottu x-xoghol biex ikun jista' jitqassam b'vetturi izghar dejjem skond il-volum. Huwa gieli ra dawn il-pallets tal-B.A.S. b'ghajnejh ghax l-ufficju tieghu kien mal-mahzen tal-Fahrenheit u seta' jikkonferma illi dawn kienu dejjem jigu *shrink wrapped* b'plastik iswed. Il-plastik ikun imdawwar b'certa tensjoni ghax inkella

jiccaqlaq ix-xoghol fuq il-pallet waqt il-garr u jista' jizzarma u jaqa'.

Fil-kaz tax-xoghol tal-B.A.S. li kien ra', seta' jikkonferma illi l-pallets kollha kienu mdawrin b'plastik iswed sa fuq nett. Huwa stqarr illi x-shrink wrapping kien jibqa' tiela sal-ahhar filata tal-pallet u kien idur u jitrikkeb mal-faccata ta' fuq tal-pallet. Huwa kkonferma illi huwa qatt ma' ra' l-pallets tal-B.A.S. li kienu jidhlu gewwa l-mahzen taghhom b'xoghol imcaqlaq jew nieqes. Huwa kkonferma illi x-xoghol qatt ma' kien imbaghB.A.S.. Li kieku xi xoghol kien gie nieqes wara li jkunu gew shrink wrapped, huwa kien jinduna ghaliex ix-shrink wrapping kien ikun jidher laxk, jigiferi qisu sejjer jizloq minn max-xoghol. Il-plastik ikun *stretched* hafna u ghalhekk malli jitnehew xi kaxxi mill-pallet dan il-plastik jew jitqatta' jew inkella jillaxka b'mod illi tinduna bih facilment. La darba x-shrink wrapping jitnehha jew jillaxka dan ma jkunx jista' jerga jitpogga fuq il-pallet izda jkun irid jitnehha kollu u jsir wiehed gdid. Dan isir permezz ta' magni apposta.

Zerafa rrefera ghal dak li setghu isostnu r-rapprezentanti tal-B.A.S. jew l-Intercomp u qal li l-ebda kaxxa ma tista' titnehha mill-parti ta' fuq tal-pallet minghajr ma' haddiehor jinduna ghax malli titnehha l-icken kaxxa, ix-shrink wrapping jillaxka u ma jkunx jista' jitpogga f'postu. Kaxxi mit-tieni u t-tielet filliera ma' setghux jitnehew ghax lanqas ma' tista' tiddahhal id u taqbad il-kaxxa minhabba t-tensjoni li biha l-kaxxi jkunu ma' xulxin u anke jekk seta' jsir dan, ix-shrink wrapping jitqatta'. Minbarra hekk, l-ispazju vukt li jkun hemm wara li titnehha kaxxa tkun trid timtela' nkella x-shrink wrapping ikun jidher sew li qieghed laxk u li hemm spazju li mhux suppost fih.

Huwa kompla jghid illi meta kien jghabbi trailer shih bix-xoghol tal-B.A.S., u t-trailer kien jasal Malta, il-Fahrenheit kienet tibghat xufier impjegat taghha biex tigbed it-trailer minn gewwa l-port u twasslu direttament ghand l-Intercomp gewwa l-Marsa, fejn burdnara tal-B.A.S. kienu jiksru s-sigill, jifthu t-trailer u jhottu l-pallets ghal gewwa l-mahzen tal-istess ditta Intercomp. Billi x-xoghol kien

pallets, ma kienux idumu jhottu trailer shih allura hu kien jghid lix-xufier taghom biex joqghod mat-truck.

Fir-rigward tal-konsenja mertu tal-kaz, fis-7 ta' Marzu 2008, is-sales team tal-Fahrenheit kienu ghaddewlu korrisondenza minn rapprezentant tal-B.A.S., certu Marika Boxman, permezz ta' liema email il-B.A.S. talbu lill-Fahrenheit tipprovdi zewg full load trailers u part load trailer. Pero' fil-11 ta' Marzu 2008 tal-istess sales team avzawh li l-ordni nbidlet u saret ghal tliet full load trailers. Fil-fatt huwa kien baghat tliet trailers b'numru TR 477, TR 460 u TR 471. Din il-korrisondenza giet annessa u mmarkata bhala Dok. TZ1.

Fl-affidavit tieghu, Zerafa kompla qal illi meta x-xufiera, Charlot Mallia, Raymond Micallef u Dragan Milanovic waslu ghand id-DHL sabu illi l-merkanzija kienet fuq pallets u diga *shrink wrapped* u cemplulu biex jghidulu b'dan. Fuq struzzjonijiet tieghu, huma kkonfermaw man-nies tad-DHL li dak kien ix-xoghol indikat lilhom ghall-garr u huma kienu assigurawhom illi huma kienu ghabbew il-kartun fuq wooden pallets u ghamlu x-shrink wrapping bil-plastik iswed. Huwa ta' struzzjonijiet lix-xufiera biex jaraw li l-pallets ma kienux b'xi hsara minn barra u li x-shrink wrapping kien intatt u jiehd u l-konsenja. Dawn hekk ghamlu u mbaghad kif tlestiet it-tghabija u gew sigillati t-trailers min-nies tad-DHL fil-presenza tal-istess xufiera, huwa qalilhom biex jibqghu sejr in dritt ghall-port ta' Genova fejn kellhom ihallu t-trailers sabiex dawn jitghabbew fuq il-vapur li kien gej Malta li kien l-Eurocargo Salerno. Huwa kkonferma illi fil-fatt hekk kien sar u dawn it-tliet trailers tghabbew fuq il-vapur minn Genoa fil-15 ta' Marzu 2008 u waslu Malta fis-17 ta' Marzu 2008. F'dan il-kaz billi t-trailers kienu mimlijin b'xoghol kollu tal-B.A.S., dawn ingabru mill-port minn xufiera taghom stess u marru dritt ghand il-klijenti tal-B.A.S. jigifieri ghand l-Intercomp fejn inhatter min-nies mqabbdin mill-B.A.S. stess.

Paul Caruana xehed nhar it-22 ta' Gunju 2011 fejn ikkonferma li meta waslet il-konsenja partikolari hu kien prezenti kif jirrizulta mid-dokument a fol 36 fejn hemm il-

firma tieghu. Il-merkanzija li waslet kienet kollha shrink wrapped. Mistoqsi jekk kitibx xi kummenti fuq fl-istadju tal-merkanzija li tkun waslet qal li huma ma jiktbux. Huma jiktbu biss jekk jirrizultalhom li kien xi merkanzija nieqsa. Kieku x-shrink wrap ma kinitx intatta hu kien jikteb xi kument. F'dan il-kaz ma ghamilx hekk, ix-shrink wrapped wasal intatt u fethu hu u beda jaghzel ix-xoghol. Huwa sostna li l-kaxxi li sabu neqsin kienu jinsabu min-nofs l-isfel. Huwa qal li kieku kien hemm shrink wrapped incarrat kien inizzlu. Huwa ma jiftakarx kif kien ix-shrink wrapped ta' din il-konsenja partikulari. Mistoqsi jekk kienx hemm xi marki distindi fuq ix-shrink wrapped qal li le kien normali iswed u security tape ma kienx hemm.

Rat ix-xhieda ta' **Mario Debono** tat-22 ta' Gunju, 2011 fejn in kontro-ezami iddikjara illi huma, l-BAS, taw struzzjonijiet lil Fahrenheit biex imorru gewwa d-depot tad-DHL gewwa l-Olanda u jigbru l-merkanzija li kienet diga shrink wrapped. Huwa tenna li l-konsenja jkollha l-invoice bl-affarijiet ta' go fiha. Ma kienx l-inkarigu ta' Fahrenheit biex tghodd in-numru ta' pallets li kellha tigbor. Huma l-agenti tad-DHL hawn Malta, qal illi huma ghandhom kawza ohra bhala B.A.S. kontra l-Air Malta fejn kien hemm nuqqasijiet apparti dawn li kellhom kontra l-Fahrenheit.

Rat in-nota tas-socjeta' kjamata fil-kawza Fahrenheit Freight Forwarders Limited li permezz taghha pprezentat l-affidavit ta' **Alexander Mallia** fit-22 ta' Gunju 2011 fejn iddikjara illi huwa direttur tal-Fahrenheit u lejn Ottubru tal-2007, huwa u s-sales team tieghu kellhom diskussjonijiet ma' rapprezentanti tal-B.A.S. fuq xi xoghol li dawn xtaqu jgibu minghand l-agent taghhom gewwa l-Olanda bl-isem ta' DHL ghal klijent taghhom hawn Malta l-Intercomp. Huwa tenna illi dan kien se jkun xoghol ta' spiss ghax kien jikkonsisti minn ammont sostanzjali ta' pallets *shrink wrapped* u d-deskrizzjoni tal-merkanzija kienet ta' *Computer Parts & Accessories*. Din ma kinitx xi haga gdida ghalih ghaliex ta' spiss kellu merkanzija simili u ghalih kien xoghol bhal xoghol iehor u ghadu sal-lum igorr merkanzija simili. Ghalhekk filwaqt illi hu accetta li jahdem dan ix-xoghol, bdew diskussjonijiet fuq ir-rata ta' freight

kemm jekk il-B.A.S. ikollhom bzonn trailer shih kif ukoll jekk il-merkanzija kienet toqghod f'parti biss gewwa t-trailer u tingarr bhala 'groupage'.

Mallia qal illi r-rati tal-freight dejjem ikunu marbutin ma' kundizzjonijiet ta' garr, jigifieri *mat-trading terms and conditions* taghhom li huma bilfors iridu jahdmu bihom minhabba li din hija kundizzjoni ta' l-assikurazzjoni taghhom. Dawn *it-trading terms and conditions* jinkludu wkoll is-CMR Convention jigifieri jekk il-garr kien sejjer ikun maghmul bit-trailers, tapplika l-konvenzjoni internazzjonali tal-garr tal-merkanzija fuq it-triq li dahlet bhala ligi wkoll f'Malta.

Huwa kkonferma illi dan ix-xoghol ma kienx eccezzjoni u meta taw ir-rati tal-freight lill-B.A.S. huma avzawhom bil-kundizzjonijiet tal-garr taghhom. Qal illi qablu fuq rati adekwati u l-kundizzjonijiet tal-garr. Huwa zied illi r-rati kienu mahdumin kemm ghal trailer shih kif ukoll fuq rata ta' *loading metres*, jigifieri rata ghal kull metru jimxi (running metres). Huwa spjega li fix-xoghol taghhom ir-rati tal-freight dejjem ikunu mahdumin b'dan il-mod. Huma ftehm u wkoll illi meta l-B.A.S. kienu jridu jgibu din il-merkanzija kellhom javzawhom minn qabel bl-email l-ammont ta' merkanzija u jekk iridux jibbukjaw trailer shih jew inkella groupage biex huma jkunu jistghu jaghmlu l-arrangamenti taghhom minn qabel biex ikunu jistghu jigbru l-merkanzija fiz-zmien li kienu jriduh il-B.A.S.. Min-naha taghhom il-B.A.S. riedu li huma javzawhom bl-isem tax-xufier, in-numru tat-trakk u n-numru tat-trailer li kienu sejr in jibghatu sabiex huma javzaw l-agent taghhom b'dawn id-dettalji.

Huwa stqarr illi d-dokument tal-garr kien jinhareg minn ghand id-DHL u gie ffirmat mid-DHL u x-xufier taghhom meta dan jigbor il-kunsenja. Dan id-dokument mhux dejjem ikun l-istess. Xi drabi d-DHL kienu johorgu dokument li jsejhulu *Air Way Bill* li normalment jintuza ghal garr ta' merkanzija bl-ajru u drabi ohra l-*Consignment Note* li huwa d-dokument normali li jinhareg meta jkun hemm garr tal-merkanzija bit-trailer fuq it-triq. Huwa ma jafx ghaliex id-DHL kienet tohrog dawn id-dokumenti varji

izda meta gibed l-attenzjoni tal-B.A.S. fuq dawn id-dokumenti, huma ma gharfux ituh spjegazzjoni. Huwa dejjem insista mal-B.A.S. illi l-ftehim originali bejniethom dwar il-kundizzjonijiet tal-garr ta' dan ix-xoghol xorta wahda jibqa japplika. Huwa qal illi r-rati tal-freight ghal garr bl-ajru huma kompletament differenti mill-garr bit-trailers. Fil-fatt il-freight ghal garr bl-ajru huwa ferm ghola pero' hu kien izid ir-rati tal-freight ghaliex id-DHL johorgu l-*Air Waybill* ghax il-garr kien qed isir bit-trailers. Fuq id-dokument tal-garr kien ikun hemm in-numru tal-kartun li kienu mgħobbija fuq il-pallets u diga *shrink wrapped* u d-deskrizzjoni tax-xoghol bhala *Computer Parts and Accessories*.

Alexander Mallia qal illi meta titlesta t-tagħbija tal-pallets id-DHL kienet tagħti d-dokumenti lix-xufier u dan kien jibghathom mat-trailer jew gieli kienu jaslu max-*Ships bag* fuq il-vapur li kien ikun fuqu t-trailer. Issir din ta' l-ahhar meta jkollhom hafna dokumenti tal-merkanzija li dawn kienu jingabru mill-agent tagħhom gewwa Genova u dan kien iqassam id-dokumenti tal-merkanzija kollha gewwa t-trailers gewwa envelopp kbir bin-numru tat-trailer fuq barra u jghati l-envelopp lill-agent tal-vapur biex dan jinghata lilna meta jasal il-vapur Malta.

L-operations tieghu, Anthony Zerafa, li parti minn xogħlu kien li jiehu hsieb il-gbir tal-merkanzija kif ukoll izomm kuntatt max-xufiera biex jara x'gabru u biex iwassal it-trailers mimlijin sa gewwa l-port ta' Genova, kien jghidlu li x-xufiera kienu jsibu l-pallets dejjem bix-shrink wrapping lesti għat-tgħabija fuq it-trailer. Ix-xhud sostna illi huwa kien jagħmel enfasi kbira li jekk ix-xufiera jinduna li x-xogħol ikollu xi haga mhux f'loka, jgħifieri x-shrink wrapping imqatta' u x-xogħol jidher imbagħB.A.S., dawn ma jaccettawx illi din il-merkanzija bil-hsara titgħabba fuq it-trailers. Jekk id-DHL tibqa' tinsisti l-merkanzija ma kien fiha xejn hazin, dawn kellhom jagħmlu rimarka fuq id-dokument tal-garr fuq l-istat tal-merkanzija u jiffirmaw hdejn ir-rimarka li jgħamlu kif ukoll jiffirma rappresentant tad-DHL. Huwa ddikjara illi ma kellhomx dawn it-tip ta' problemi.

Ix-xhud tenna illi bdew jahdmu dan ix-xoghol u wara xi zmien kellhom ilment minghand il-B.A.S. illi l-klijent taghhom waqt li kien qieghed jircievi l-pallets *fully shrink wrapped* meta kien qed jiftah dawn il-pallets u jghodd ix-xoghol kien qieghed isib jew kaxxi vojta jew kaxxi neqsin. Huwa ma jiftakarx illi dan l-ilment kienx bit-telefon jew bl-email izda jaf illi meta ccekja max-xufiera tieghu li kienu jkunu qeghdin jistennew biex jinhatt it-trailer ghand il-B.A.S., dawn ikkonfermawlu illi l-pallets dejjem waslu b'*shrink wrapping* iswed intatt u nstab in-nuqqas meta dan il-plastic tneha minn madwar ix-xoghol. Huwa stqarr illi kienu jgorru merkanzija tal-B.A.S. kwazi kull gimgha ghal perijodu twil u jahseb li garrew l-fuq minn 1,500 pallet.

Huwa kkonferma illi kull gimgha kien ikollu xi tnejn jew tliet trailers li kien ikun fihom merkanzija tal-B.A.S., daqqa trailer shih li kien ikun fih xi 24 pallets u daqqa kien ikollu parti minn trailer. Fil-bidu bdew bi ftit pallets izda x-xoghol zdied.

Meta kienu qalulu li bdew isibu l-merkanzija nieqsa, huwa ta' struzzjonijiet illi merkanzija tal-B.A.S. li kienet tingabar gewwa *groupage trailers* tinhatt gewwa l-mahzen taghhom f'Attard minflok gewwa l-mahzen taghhom fil-*Groupage Bond, Hal Far*, biex ikun jista' jara b'ghajnejh kif tkun waslet il-merkanzija. Huwa kkonferma li l-merkanzija dejjem kienet tasal gewwa t-trailers bix-*shrink wrapping* intatt u l-*pallets* dejjem dehru tajbin. Huwa sostna illi meta kien ikollhom trailers mimlijin kollha bil-merkanzija tal-B.A.S., dawn kienu jinhargu mix-xatt u jtilghu dritt ghand il-B.A.S. jew il-klijenti taghhom. Hawnhekk ma jiftakarx jekk kinux sabu xi nuqqasijiet minn go dawn it-trailers pero' jahseb illi iva ghax l-ilment li kienu ghamlulu l-B.A.S. kien b'mod generiku u ma specifkawx mil-liema tip ta' garr kienu qeghdin isibu n-nuqqas. Rappresentanti tal-B.A.S. kienu anki gew gol-mahzen taghhom f'Attard meta kienet sejra tasal u tinhatt il-merkanzija taghhom minn gewwa *groupage trailers* u dawn ikkonfermaw b'ghajnejhom stess illi l-merkanzija kienet tasal intatta.

Huwa sar jaf ukoll illi rappresentanti tal-B.A.S. u l-klijent taghhom hawn Malta kienu telghu ghand id-DHL izda ma

kinux staqsewh biex jitla' magghom. Pero' wara li gew lura, kellu laqgha mal-B.A.S. fejn dawn qalulu li kienu ftehm u mad-DHL biex ma jaghmlux ix-shrink wrapping qabel max-xufiera tagghom kienu ghaddew il-kartun li suppost kien fihom *Laptops* fuq il-pallets flimkien ma' rappresentant tad-DHL u n-numru tal-kartun kien jaqbel mal-ammont li kien imnizzel fuq id-dokument tal-garr. Imbaghad wara li jsir dan l-ghadd tal-kartun, l-istess pallets kellhom jigu *shrink wrapped* u jitghabbew gewwa t-trailer. Spjega illi x-shrink wrapping ma kienx isir fl-istess post fejn kien isir l-ghadd tal-kartun u ma kienx isir fil-presenza tax-xufier tagghom. Fl-opinjoni tieghu, dan jispijega ghaliex, ghalkemm bdew jahdmu b'din is-sistema fejn ix-xufier tagghom kien jghodd il-kartun ghal habta ta' Mejju jew Gunju tal-elfejn u tmienja xorta wahda l-B.A.S. qalulu li kienu qeghdin isibu n-nuqqas.

Huwa tenna li ghal habta ta' Lulju, il-B.A.S. qalulu li ma ridux ikomplu jgibu dan ix-xoghol magghom minhabba dan in-nuqqasijiet kollha mill-merkanzija izda hu qalilhom li dawn in-nuqqasijiet ma kienux min-naha tieghu izda bilfors minn min kien qieghed jippakja x-xoghol ghaliex il-pallets dejjem wassluhom bix-*shrink wrapping* intatt, xi haga li huma u l-klijent tagghom ma setghux jinnegaw.

Mallia qal illi jaf b'diversi konsenji li saru lill-Intercomp minn B.A.S. u fejn ma kinitx involuta l-kumpanija Fahrenheit Freight Forwarders Limited, u dawn instabu li kellhom nuqqasijiet fihom. F'dan is-sens huwa annessa kopja tal-atti rilevanti mill-processi ta' zewg kawzi li hemm pendent i-Qorti bhalissa li dawn gew immarkati bhala Dok. AM1 u AM2.

Rat illi nhar il- 5 ta' Ottubru 2011 xehdet **Marica Boxman** u spjegat li l-email esebita fl-atti a fol. 70 giet mibghuta minnha lil certu Rebekka u li din kienet l-ordni ta' full load container u ghalhekk kienet talbet lis-socjeta' Fahrenheit li kellhom jigbru numru ta' palettes u cartons. Hija enfasizzat li din mhux kwistjoni ta' groupage izda ta' full trailer. Ikkonfermat li l-file komplut ma kienx jikkonsisti biss mid-dokumenti esebiti. Mistoqsija jekk kienx hemm indikat kemm kellhom jigbru cartons tghid li ma hemmx miktub fil-

karti li kien hemm quddiemha. Mistoqsija wkoll jekk kienx hemm numru ta' cartons specifiku qalet li ma tiftakarx.

Alexander Mallia xehed nhar id-29 ta' Frar 2012 u muri l-affidavit li kien ipprezenta f'din il-kawza tenna li hemm li hemm data hazina, fis-sens li d-data hemm indikata bhala 11 ta' Marzu 2008 ghandha tingara 17 ta' Marzu 2008. Dan l-affidavit jinsab inserit a fol 92.

B'referenza ghal affidavit esebit fl-atti spjega li fuq dokument tal-garr ikun hemm miktub in-numru tal-palletes u n-numru tal-kaxxi tal-kartun li kienu mohbija fuq il-pallets. Spjega pero' li l-pallets li jircievu jkunu *sealed* u ghalhekk ma jistghux jghodduhom, pero' fuq id-dokument tal-garr ikun hemm miktub in-numru tal-pallets, in-numru tal-kaxxi tal-kartun u l-items. Ix-xoghol dejjem haduh bhala *sealed pallets* u ghalhekk ma jidhlux fuq l-ghadd tal-kaxxi. Huwa impossibli li d-driver li jghabbi jghodd kull pallet li jghabbi. Il-kaxxi gewwa l-pallets ma jigux mgoddija . Una volta il-pallet tkun *fully shrinked wrapped* huma jiehd u il-pallets kif inhuma. Issa d'dawk il-kazijiet fejn il-*load* ikun full u jkun issigilat lanqas il-pallets ma jinghadu.

Ikkonferma li huma ghandhom ftehim li ix-xoghol minn mal-B.A.S. ikun dejjem *shrink wrapped*, u jekk ma' jkunx hekk ma jghabbux. Bil-kelma *shrink wrapped* ifisser li l-merkanzija tkun dawra tond ippakkjata u bit-tape ukoll issiljata minn fuq u mil-gnub. Kien wara dan il-kaz li sar ftehim gdid mal-B.A.S. fis-sens li huma ghandhom ighoddu n-numru tal-pallets ukoll. Dan nonostante xorta ghad ghandhom xi problemi speċjalment f'kaz wiehed. Mistoqsi jekk rax is-*shrink wrap* f'dan il-kaz partikulari jghid li le ma rahx. F'dan il-kaz kien *full load* u issigilat mill-fabbrika minn fejn ghabbew, u cioe' mid-DHL.

Rat in-nota ta' sottomissionijiet ipprezentata mis-socjeta' attrici seduta stante nhar is-6 ta' Gunju 2012 kif ukoll n-noti ta' sottomissionijiet tas-socjeta' kjamata in kawza u tas-socjeta' konvenuta ipprezentati nhar l-1 ta' Awwissu 2012 u nhar id-29 ta' Awwissu 2012 rispettivament.

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza is-socjeta' attrici kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurat taghha Intercomp Marketing Limited qed titlob lil din il-Qorti sabiex tikkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma pretiza fir-rikors promotur fl-ammont ta' tliet elef, tmien mija u erba' Ewro u hames centezmi (€3,804.05) lis-socjeta' assikuratrici attrici Atlas u lis-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited is-somma ta' mitejn tlieta u tletin Ewro (€233) rapprezentanti id-danni sofferti minnhom u dan peress illi is-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited kienet issurrogat lis-socjeta' Atlas Insurance fid-drittijiet taghha wara li l-istess socjeta' Intercomp Marketing Limited kienet giet imhallsa ghas-saldu tal-pretensjonijiet taghha fir-rigward tal-claim li ghamlet. Illi s-socjeta' konvenuta kif imsemmi aktar 'il fuq fost affarijiet ohra wiegbet li ma hix responsabbli ghad-danni sofferti minnha u talbet il-kjamata in kawza tas-socjeta' Fahrenheit Limited li minn naha taghha eccepjet li mhix il-legittimu kontradittur tas-socjeta' attrici u ghalhekk ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju. Ghalhekk huwa l-kompitu ta' din il-Qorti jekk effettivament gewx kagunati danni, u jekk kien hemm danni, min ikkaguna dawn l-istess danni u konsegwentement min hu responsabbli li jhallas l-istess.

Provi

Illi mill-provi prodotti jirrizulta u mhux indubitata jew kontestat mill-partijiet li is-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited kienet inkarigat lis-socjeta' konvenuta B.A.S. Limited sabiex igorrilha xi merkanizja minn l-Olanda u twassalha sal-mahzen taghha hawn Malta. Jinghad li din il-merkanizja kienet tikkonsisti f'numru ta' computers u skond is-servey mahrug mis-socjeta' attrici Atlas Insurance jirrizulta li kien hemm seba' Dell D50 Lap Tops b'valur ta' tmien mija u tliet Do;lari Amerikani (\$803) 'l wiehed, ghalhekk il-claim tas-socjeta' attrici Intercomp kienet ghall-ammont ta' tlett elef disa mija u sebghin Ewro u hames centezmi (€3,970.05). Pero' oltre dan is-socjeta' attrici halset l-excess fl-ammont ta' mitejn, tlieta u tletin Ewro (€233) u is-socjeta' attrici Atlas halset is-somma ta' tlett mitt Ewro (€300) ghas-survey esebit fl-atti a fol. 20.

Gara pero' li s-socjeta' konvenuta B.A.S. Limited qabdet lis-socjeta' kjamata in kawza Fahrenheit Limited sabiex iggorr din il-merkanzija u fil-fatt kien ir-rapprezentant ta' din l-istess socjeta' ahharija li waslet il-konsenja li kienet kollha '*shrink wrapped*' gewwa l-imhazen tas-socjeta' Intercomp Marketing Limited kif jirrizulta mid-*delivery receipt* esebita fl-atti a fol. 26 u mmarkata bhala Dok A17, fejn hemm indikat li effettivament kien hemm seba' laptops neqsin fil-konsenja li waslet nhar l-20 ta' Marzu 2008. Jirrizulta ukoll minn ezami tad-dokument a fol. 25 immarkat bhala Dok A16 li s-socjeta' Intercomp Marketing Limited kienet gharfet lis-socjeta' konvenuta nhar is-27 ta' Marzu 2008 u cioe' sebghat ijiem wara li effettivament kien hemm nuqqas fil-konsenja u in effetti l-istess socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited baghtet id-dokumentazzjoni kollha relattiva lill-istess socjeta' konvenuta. Jirrizulta wkoll li s-socjeta' assikuratrici Atlas Insurance kienet interpellat lis-socjeta' konvenuta B.A.S. Limited sabiex taghmel tajjeb ghad-danni sofferti minnha u sabiex taghmel tajjeb ghal dan in-nuqqas. Minnufih is-socjeta' konvenuta cahdet ir-responsabilita' taghha qua carrier ghalkemm bla pregudizzju offriet settlement a bazi tas-CMR conditions f'ammont inferjuri.

Dwar il-fatti per se ma jidhirx li hemm xi kontestazzjoni izda il-kwisjtjoni principali hija min hu responsabbli ghad-danni jekk hux is-socjeta' konvenuta u/jew is-socjeta' kjamata in kawza.

Din il-Qorti taghmel referenza ghal sentenza moghtija minn din il-Qorti stess f'kawza fl-istess ismijiet Rikors Numru 82/2009 dwar il-konsiderazzjonijiet tad-dritt applikabbli ghal dan il-kaz u ghalhekk sejra tirriproduci l-istess hsieb taghha hemm deskritt f'din is-sentenza stante li l-kwisjtjoni *in ballo* hija identitika salv ghall-ammont mitlub, il-fatti pero' huma identici u jikoncernaw l-istess natura ta' merkanzija.

Kunsiderazzjonijiet legali.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta bla ebda dubju li s-socjeta' assicurata mas-socjeta' attrici u cioe' is-socjeta' Intercomp

Marketing Limited inkarigat lis-socjeta' konvenuta sabiex iggorr il-merkanzija in kwistjoni go *trailer* mill-warehouse forniture tal-kompjuters Dell gewwa l-Olanda ghal hawn Malta, u dan abbazi ta' kuntratt ta' garr li jidher esebit *inter alia* a fol 22 et seq tal-process, liema ftehim kif hemm specificatament indikat, il-partijiet fuq indikati u kontraenti qablu li jkun suggett ghall-provizzjonijiet ezistenti fil-*Convention on the Contract for International Goods by Road* (Geneva, 19 ta' Mejju 1956) maghrufa ahjar bhal s-**CMR Rules**.

Illi fil-fatt kif inghad fis-sentenza fl-ismijiet "**Alfred Grima noe vs Saviour Mifsud noe**" (A.K. 27 ta' Dicembru 1991 – Vol LXXIII.ii.648):

*"Biex il-konvenzjoni tapplika l-partijiet iridu jkunu espressament ftehm hekk. Dan il-principju huwa segwit f'diversi sistemi guridici u l-Qorti tal-Kummerc, b'riferibilment ta' dawk li huma maghrufa bhala The Hague Rules, irritjena l-istess principju fis-sentenzi "**Avukat Dr Austin Sammut noe et noe vs Vivienne Bianch et noe**" tat-3 ta' Mejju 1990 u l-"**Avukat Dr Austin Sammut noe et vs James G Gollcher et noe**" tal-10 ta' Mejju 1990."*

Illi f'dan il-kaz, jidher car li l-partijiet specificaw illi tali relazzjoni taghhom u ta' bejniethom kellha tigi regolata bl-imsemmija **CMR Rules**, u ghalhekk ovvjament isegwi li d-determinazzjoni ta' responsabbilita` o meno tas-socjeta' konvenuta fil-kawza odjerna ghandha tigi deciza abbazi ta' tali regoli, *stante* li tali regoli huma nkorporati fil-ftehim bejn l-istess partijiet u ghalhekk jaghmlu stat fil-konfront tal-istess.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta wkoll illi l-merkanzija indikata ma twaslitx shiha mis-socjeta' konvenuta, kif hija obligat ruhha li taghmel *verso* s-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited, fid-destinazzjoni taghha hawn Malta u ghalhekk jidher li s-socjeta' konvenuta ghandha tirispondi ghall-istess nuqqas abbazi tal-principju kostanti enuncjat f'diversi sentenzi fosthom "**Reginald Micallef nomine vs Godwin Abela nomine**" (A.K. 16 ta' Marzu 1992 –

LXXV.ii.430) u “**Marianno Sare’ vs Antoine Ellul**” (A.C. 12 ta’ Gunju 1953 – XXXVII.i.197) fejn inghad li:

“Id-debitur jibqa’ dejjem responsabbli ghall-adempiment tal-obbligazzjonijiet minnu assunti sakemm ma jipprovax li l-inadempjenza kienet dovuta ghall-kawza estranea, forza magguri jew kaz fortuwitu; b’mod li huwa jibqa’ dejjem tenut jekk l-obbligazzjoni ma gietx adempita bi htija tieghu jew ta’ terzi persuni imqabdin minnu”.

Illi pero’ dan il-principju fuq enuncjat irid jigi kkunsidrat fid-dawl tal-provvedimenti ta-**CMR Rules** li l-partijiet jaqblu (stante li hemm referenza ghal dawn ir-regoli fin-noti rispettivi taghhom) li ghandu japplika ghall-kaz *de quo*, u fil-fatt **Artikolu 3** tal-istess jipprovdi li:

“For the purposes of this convention the carrier shall be responsible for the acts or omissions of his agents and servants and of any other persons of whose services he makes use of for the performance of the carriage, when such agents, servants, or other persons are acting within the scope of their employment as if such acts or omissions were his own”.

Illi mbaghad l-**Artikolu 17** tal-istess **CMR Rules** jipprovdi li:

“1. The carrier shall be liable for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he takes over the goods and the time of delivery, as well as for any delay in delivery.

2. The carrier shall, however, be relieved of liability if the loss, damage or delay was caused by the wrongful act or neglect of the claimant, by the instructions of the claimant given otherwise than as the result of a wrongful act or neglect on the part of the carrier, by inherent vice of the goods or through circumstances which the carrier could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent.

3. *The carrier shall not be relieved of liability by reason of the defective condition of the vehicle used by him in order to perform the carriage, or by reason of the wrongful act or neglect of the person from whom he may have hired the vehicle or of the agents or servants of the latter.*"

Illi l-**Artikolu 18** jipprovdi illi:

"1. The burden of proving that loss, damage or delay was due to one of the specified in article 17, paragraph 2, shall rest upon the carrier."

Illi ghalhekk huma abbazi ta' dawn ir-regoli li dan il-kaz ghandu jigi deciz, bil-konsegwenza li r-responsabbilita` tas-socjeta' konvenuta hija estiza u limitata skond il-kundizzjonijiet stipulati fl-istess regolamenti.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta wkoll li s-socjeta' konvenuta kienet inkarigat lis-socjeta' kjamata fil-kawza sabiex tigbor il-merkanzija deskritta fid-dokument esebit fl-atti a fol. 27 et seq Dok Al 8 minn gewwa warehouse DHL Danzas & Ocean fl-Olanda, tghodd il-kaxxi li kien hemm fuq kull pallette. Taf pero' li l-*packing* ma kienx imqatta u li l-merkanzija kienet *sealed* (vide xhieda ta Anthony Zerafa a fol. 75 et seq). Jinghad li s-socjeta' kjamata in kawza giet imqabba mis-socjeta' konvenuta ghalkemm il-kuntratt tal-garr li sar mis-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited sar esklussivament mas-socjeta' konvenuta u ghalhekk ir-relazzjoni li kien hemm ezistenti bejn is-socjeta' konvenuta u is-socjeta' kjamata in kawza hija estraneja ghas-socjeta' attrici Intercomp Marketing Limited. Isegwi ghalhekk li abbazi tal-istess rizultanzi hija l-opinjoni ta' din il-Qorti li d-danni reklamati mis-socjeta' Intercomp Marketing Limited huma naxxenti mill-istess relazzjoni kontrattwali.

Illi s-socjeta' konvenuta qed targumenta li l-hsara u n-nuqqasijiet riskontrati graw meta l-istess merkanzija kienet fil-pussess tal-kjamata fil-kawza u li ghalhekk l-istess socjeta' kjamata in kawza ghandha tinzamm responsabbli tal-istess danni *di fronte* ghas-socjeta' attrici.

Illi din il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni tas-socjeta' konvenuta u dan peress li jirrizulta mhux kontestat li r-relazzjoni kontrattwali naxxenti mill-*International Consignment Note* hija dik bejn is-socjeta' attrici u s-socjeta' konvenuta abbazi ta' relazzjoni kuntrattwali hemm milhuqa. Il-fatt li l-istess socjeta' konvenuta inkarigat lis-socjeta' kjamata in kawza sabiex iggorr l-istess merkanzija, ma jfissirx li l-istess socjeta' kjamata in kawza b'hekk holqot relazzjoni guridika u kontrattwali mas-socjeta' attrici u dan anke in vista tal-fatt li l-inkarigu tas-socjeta' konvenuta sar direttament u esklussivament mas-socjeta' konvenuta u mkien mill-istess ftehim jew mix-xhieda prodotta ma jirrizulta li s-socjeta' attrici tat il-kunsens taghha sabiex is-socjeta' konvenuta tinkariga terzi sabiex igorru l-istess merkanzija.

Illi kif inghad fis-sentenza “**Benjamin Bonnici nomine vs Francis Vella et nomine**” (Citaz. Numru. 1083/92/JF - P.A. F. 30 ta' Ottubru 2000):

“Illi mill-provi jirrizulta kjarament li r-rabta kuntrattwali kienet bejn is-socjeta' attrici (f'dan il-kaz s-socjeta' assikurata) u s-socjeta' konvenuta. Kull sub-appalt iehor raggunt bejn il-konvenuti nomine u t-terz - minghajr ebda partecipazzjoni jew intromissjoni da parte tas-socjeta' attrici (f'dan il-kaz is-socjeta' speditrici) - m'ghandux ikun ta' impediment ghat-talbiet attrici fil-konfront tas-socjeta' konvenuta naxxenti mill-ftehim tal-garr milhuq bejniethom. Is-socjeta' attrici (aqra ghal dan il-kaz s-socjeta' assikurata) ma kellha qatt xi rapport guridiku mat-terz. Is-socjeta' konvenuta naqset milli twassal il-merkanzija tal-attur kif kienet tenuta li taghmel Il-konvenuti nomine ma rnexxilhomx jippruvaw li n-nuqqasijiet graw minhabba ragunijiet barra mill-kontroll taghhom. Fl-ebda waqt ma rrizulta li l-attur tal-kunsens tieghu jew awtorizza lill-konvenuti nomine biex dawn jinkarigaw it-trasport lil terz. Kull ftehim ghalih kien 'res inter alios acta' u n-norma applikabbli f'kaz bhal dan hija dik li 'pacta tertiis nec presunt nec nocent'”.

Illi fis-sentenza “**Albert Abela vs S Mifsud & Sons Ltd**” (P.A (RCP) 23 ta' Ottubru 2001) fejn saret referenza ghas-sentenza fuq citata inghad ukoll:

*“Illi huwa rilevanti li f'dik l-istess kawza hawn citata sahsitra giet michuda l-kjamata fil-kawza tat-terza persuna li s-socjeta' konvenuta kienet inkarigat sabiex iggor il-merkanzija minn barra minn Malta ghal Malta, stante li sostniet li l-unika relazzjoni li kienet tezisti kienet dik bejn l-attur u s-socjeta' konvenuta u ghalhekk la darba l-gudizzju huwa integru u fejn ir-responsabbilita' tal-konvenut fil-konfront tal-attur hija indubitata, indipendentement minn x'relazzjonijiet jista' jkollu hu ma' haddiehor, mela allura l-kjamata fil-kawza tat-terz ma ghandhiex tigi applikata. (“**Mamo vs Abela nomine**” - A.C. 4 ta' Frar 2000).*

Illi dawn il-principji kollha japplikaw ghall-kaz in kwistjoni stante li l-unika relazzjoni li tezisti dwar dan il-kuntratt ta' garr ta' merkanzija mill-Ingilterra ghall-Malta kien proprju dak bejn l-attur u s-socjeta' konvenuta, u kull relazzjoni li setghet inholqot bejn is-socjeta' konvenuta u s-socjeta' estera indikata fin-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta hija estraneja ghall-posizzjoni tal-attur f'din il-kawza.”

Illi fl-opinjoni ta' din il-Qorti dawn il-principji fuq enuncjati japplikaw anke fil-kaz in kwistjoni nonostante l-applikazzjoni tas-**CMR Rules** ghall-kaz odjern, ghaliex fl-opinjoni ta' din il-Qorti m'hemm xejn fl-istess konvenzjoni li jezonera r-responsabbilita' tas-socjeta' konvenuta bhala *carrier* li hija assumiet fil-konfront tas-socjeta' attrici, cioe' dik l-obbligazzjoni li twassal l-istess merkanzija mill-Olanda ghal Malta. Illi dan huwa hekk anke ghaliex l-unika relazzjoni li s-socjeta' kjamata in kawza kellha kienet dik bejnha u bejn l-istess socjeta' konvenuta, liema relazzjoni *di fronte* ghas-socjeta' attrici hija *res inter alios acta*, apparti li l-istess relazzjoni hija regolata bil-polza ta' karigu u mhux bl-imsemmija regoli.

Illi stabbilit il-premess, is-socjeta' konvenuta fl-ewwel eccezzjoni taghha qed tecepixxi li *ai termini* tal-**Artikolu**

17(2) tas-CMR Rules fuq citat hija m'ghandiex tinzamm responsabbli peress li n-nuqqas u l-hsara fl-istess merkanzija grat *“through circumstances which the carrier could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent”*.

Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghall-awtur **Malcom A. Clarke** fix-xoghol tieghu intitolat **International Carriage of Goods by Road CMR** (2nd Edition pg 355), li jsostni li:

“For the defence of unavoidable circumstances, as the name suggests, the evidence must disclose a cause that was the unavoidable cause of the loss, damage or delay. At first sight, the description of the defence suggests loss, damage or delay which could not have been avoided by the carrier, something quite literally, inevitable. However, in England, the defence of unavoidable circumstance is not read literally. It does not require absurd or extravagant measures of the carrier, but that the circumstances causing loss, damage or delay could not be avoided by the exercise of “utmost care” on the part of the carrier.”

Illi s-socjeta' konvenuta abbazi ta' dak fuq imsemmi tghid li hija ma kellhiex kontroll fuq il-merkanzija li kienet ser tingarr u ghalhekk ma hix responsabbli ghad-danni sofferti mis-socjeta' attrici minhabba n-nuqqas li nstab fil-konsenja u ghalhekk tezisti fil-konfront taghha *unavoidable circumstances* li b'hekk tezonerha minn kwalunkwe responsabbilita` ghar-rigward tal-istess nuqqasijiet.

Illi din il-Qorti ma taqbilx ma tali sottomissjonijiet fl-ewwel lok ghaliex il-fatt li s-socjeta' konvenuta inkarigat minn jedda lill-terzi sabiex igorru l-istess merkanzija ma tezonerax lill-istess socjeta' konvenuta mir-responsabbilitajiet taghha *di fronte* tas-socjeta' attrici stante li fil-konfront tal-istess hija assumiet l-obbligazzjoni li twassal l-istess merkanzija sal-punt jew destinazzjoni miftehna, u ghalhekk hija tirispondi ghan-nuqqasijiet ta' terzi imqabba minnha unilateralment dejjem fil-konfront tal-istess socjeta' assikurata.

Illi f'dan il-kuntest wiehed jirreferi ghas-sentenza “**Paul Musu` et vs Francis Vella nomine**” (A.C. 4 ta' Dicembru 1998 - LXXXII.ii.1336) fejn inghad li:-

“Din il-Qorti allura ma tistax ma taccettax il-konkluzjoni ta' L-Ewwel Qorti li s-socjeta' konvenuta ma rnexxiliex tezimi lilha nfisha mir-responsabbilita' ghall-akkadut. Mhux biss, indubbjament ghax ir-relazzjoni guridika diretta kienet biss bejn l-attur nomine u s-socjeta' konvenuta, in kwantu hu ma din is-socjeta' li kien finalizzat il-kuntratt ta' trasport; mhux biss ghaliex imkien ma jirrizulta li s-socjeta' konvenuta b'xi mod ottjeniet il-kunsens taghha (ghas-subappalt moghti) imma ukoll ghaliex hu adegawatament ippruvat li s-socjeta' kjamata fil-kawza (it-terz) inkarigata mis-socjeta' konvenuta kienet ghal kollox inadempjenti fir-rigward tar-responsabbilitajiet taghha bhala trasportatur li tassigura li l-merkanzija fdata f'idejha kontra kull riskju bhal dak li kkaguna d-danni reklamati f'din il-kawza. Din il-Qorti ghalhekk ma tistax taccetta s-sottomissjoni li dak li gara kien incident li seh independentement mill-volonta' tas-socjeta' konvenuta Ma tistax taccetta li kien kaz fortuwitu fejn l-appellant nomine seta' jinvoka l-principju 'casus sentit dominus'.”

Illi dan il-principju enuncjat fil-gurisprudenza nostrali jinsab ikkonfermat fl-**Artikolu 3 tal-istess Konvenzjoni** fejn jinghad li l-*“carrier shall be responsible for the acts or omissions of his agents and servants and of any other persons of whose services he makes use of for the performance of the carriage, when such agents, servants, or other persons are acting within the scope of their employment as if such acts or omissions were his own”*.

Illi minn dan isegwi li anke kieku jigi ritenut li n-nuqqasijiet u hsara fil-merkanzija gew riskontrati meta din kienet fil-kustodja tas-socjeta' kjamata in kawza (li f'dan il-kaz lanqas ma jirrizulta) huwa car li ghal tali nuqqasijiet, ghandha tinzamm responsabbli *di fronte* tas-socjeta' attrici l-istess socjeta' konvenuta stante li din hija l-unika relazzjoni kontrattwali ezistenti bejn il-partijiet li dahlu fl-

istess ftehim, u l-istess socjeta' konvenuta tirispondi ghan-nuqqasijiet ta' terzi minnha imqabba li jirraprezentaw lilha.

Illi fit-tieni lok mill-fatti kif proposti f'din il-kawza jirrizulta li kien hemm nuqqas serju fil-kustodja tal-istess affarijiet waqt li dawn kienu mizmuma fil-warehouse gewwa l-Olanda. Ma jirrizultax li s-socjeta' kjamata in kawza li kienet giet inakrigata biex iggorr din il-merkanzija kellha xi mezz sabiex tikkontrolla jew tivverifika dak li kienet ser igorr rigward il-kwantita' o meno. Ma jidhirx li kien hemm possibilita' li tghodd il-kaxxi li kien hemm f'kull pallet sabiex tivverifika jekk dak li kienet ser tghabbi jirrispettax dak li kien hemm miktub fl-invoice. Kollox kien *a fait accompli* ghas-socjeta' kjamata in kawza u ghalhekk ghal dan in-nuqqas zgur li trid twiegeb ghalih is-socjeta' konvenuta. Is-socjeta' konvenuta tibqa' responsabbli hija ghall-istess merkanzija *di fronte* tas-socjeta' attrici u ghalhekk responsabbli wkoll ghall-atti ta' negligenza u traskuragni kommessi mill-persuni minnha nkarigati.

Illi *in oltre* minn imkien ma jidher li s-socjeta' konvenuta ippruvat, dak li skond il-konvenzjoni huwa l-oneru taghha li tipprova, li kieku giet applikata l-attenzjoni necessarja u kura ragjonevoli li wiehed jistenna minn depositarju jew trasportatur tal-oggetti, tali nuqqas u serq kien xorta jsehh. Illi anzi mill-provi prodotti din il-Qorti hija konvinta li kieku l-istess trasportaturi fil-bidu tal-vjagg ghamlu xogholhom sew u vverifikaw il-konsistenza o meno tal-merkanzija kif suppost u kif mistenni skond il-grad ta' *bonus pater familias*, tali serq ma kienx isir jew almenu seta' jigi dirett lejn il-partikolar b'mod aktar facili. Il-fatt li l-istess socjeta' konvenuta tammetti li kellha hafna claims fuq nuqqas ta' konsenji mas-socjeta' kjamata in kawza jimponi obbligu akbar da parti tas-socjeta' konvenuta u t-terzi nkarigati minnha li joqghodu aktar attenti sabiex jissalvagwardjaw l-istess merkanzija ghall-perikoli li huma jidhru li minhabba l-mistier taghhom huma kienu ben konoxxenti taghhom.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fl-opinjoni ta' din il-Qorti l-kaz tas-socjeta' konvenuta huwa aggravat mill-fatt li skond l-**Artikolu 29 tal-istess CMR Rules** jipprovdi li :-

“1. The carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this chapter which exclude or limit his liability or which shift the burden of proof if the damage was caused by his willful misconduct or by such default on his part as, in accordance with the law of the court or tribunal seized of the case, is considered as equivalent to willful misconduct.

2. The same provision shall apply if the willful misconduct or default is committed by the agents or servants of the carrier or by other persons of whose service he makes use of for the performance of the carriage”

Illi fil-fatt fis-sentenza gja citata **“Paul Musu' vs Francis Vella et”** (A.K. 4 ta' Dicembru 1998 – LXXXII.ii.1336) inghad illi:

“Din il-Qorti taccetta s-sottomissjonijiet ta' l-appellat nomine li, anke li kieku kellu jigi pruvat li tapplika s-CMR Convention fil-kaz in ezami, l-artikolu 29 taghha jeskludi il-limitatazzjoni tar-responsabbilita' tal-Carrier f'kazi fejn dan juri 'wilful misconduct jew equivalent default. “Issa gie ritenut (ara Malcolm Clerk, “International Carriage of Goods by Road” illi din (l-equivalent default) must be weighed by the lex fori” – jigifieri l-ligi Maltija”.

Illi kwantu ghar-responsabbilita' tal-kjamata fil-kawza apparti il-fatt li r-relazzjoni tal-istess hija biss mas-socjeta' konvenuta, li jista' jkollha dritt ta' rivalsa kontra taghha, din hija regolata bejn l-istess socjeta' konvenuta u l-istess kjamata fil-kawza *ai termini* tal-polza ta' karigu ta' bejniethom, liema responsabbilita' testendi biss ghad-durata tal-vjagg u dan sal-punt meta l-istess merkanzija tigi mhotta u konsenjata lis-socjeta' attrici. Mill-provi prodotti ma jirrizultax li tali hsara saret f'dan l-istadju, izda biss f'xi hin qabel ma ingabret mill-istess socjeta' kjamata in kawza u cioe' fil-hin meta l-istess merkanzija kient qed

tinzamm fid-depot l-Olanda, u ghalhekk l-ebda responsabbilita' ma tista' tigi attribwita lill-istess socjeta' kjamata fil-kawza. Illi ghalhekk fil-konfront tas-socjeta' attrici l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' kjamata fil-kawza ghandha tigi milqugha u konsegwentement tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju u dan minghajr il-htiega li din il-Qorti titratta l-eccezzjonijiet l-ohra taghha, filwaqt li tiddikjara li hija s-socjeta' konvenuta li ghandha tinzamm responsabbli ghal tali nuqqas.

Illi una volta din il-Qorti stabbiliet li kienet is-socjeta' konvenuta li ghandha tirrispondi ghad-danni sofferti mis-socjeta' attrici jispetta lil din l-istess Qorti sabiex tistabilixxi il-valur tad-danni hekk sofferti. Ghar-rigward tad-danni ikkaggunati jirrizulta li l-valur tal-merkanzija nieqsa kienet dik ta' tlett elef, disa' mija u sebghin Ewro u hames centezmi (€3970.05) skond kif rapportat fis-survey maghmul mis-socjeta' assikuratrici Atlas Insurance oltre l-ispejjez ta' tlett mitt Ewro (€300) rapprezentanti il-hlas tas-survey report u is-somma ta' mitejn u tlieta u tletin Ewro (€233) li huwa l-excess li halset is-socjeta' Intercomp Marketing Limited lill-istess socjeta' attrici Atlas Insurance mal-ftuh tal-claim.

Illi fir-rigward ir-raba' eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta f'dan il-kaz il-Qorti ssostni illi l-agir tas-socjeta' konvenuta jekwivali ghal *wilful misconduct* fit-termini ta' l-imsemmi **Artikolu 29 (1) CMR** u kwindi l-ammont ta' danni minnha sofferti m'ghandux jigi limitat.

Illi fil-kawza fl-ismijiet "**Joseph Bowman noe vs Anthony Mizzi et noe et**" (P.A. (TM) 20 ta' Marzu 2003), il-Qorti qalet illi:

"mhux kull ordinament guridiku ghandu kuncett ta' "wilful misconduct", u kull stat kien, allura, invita jaddotta kuncett li hu simili ghal dan u li huwa parti tas-sistema guridika tieghu. Il-Qorti ta' Cassazione ta' Franza, b'decizjoni moghtija fit-8 ta' Jannar, 1974, osservat li, fil-kuntest tas-sistema Franciza, dik il-frazi ghandha tirreferi ghal negligenza grassa (faute lourde), u sabet lid-driver hati ta' din it-tip ta' negligenza meta baqa' diehel fuq wara

ta' trailer iehor, li kien qed isuq quddiemu fl-istess lane bhal tieghu. F'kazijiet ohra, il-Qrati Francizi dejjem uzaw dan it-test ta' faute lourde, u hekk, per ezempju, il-Qorti tal-Appell ta' Parigi, f'decizjoni moghtija fis-17 ta' Frar, 1973, osservat li kien hemm negligenza kbira meta d-driver ha wisq tul ta' zmien biex jaghmel il-vjagg, halla l-merkanzija mhux adegwatament moghtija waqt li kien niezel is-silg, u rrifjuta li jaghmel konsenja bejn is-26 ta' Dicembru u t-3 ta' Jannar. Din il-Qorti tikkondividi dan it-tagħlim u tekwepara 'wilful misconduct' ma negligenza grassa."

Illi bl-istess mod, l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet "**Atlas Insurance Agency Limited nomine vs Express Trailers Limited**" (18 ta' Mejju 2005) qalet illi "*anke fis-sistema legali Malti dan il-kuncett tal-gross negligence jew faute lourde mhux aljen ghalina, u allura fejn jokkorri dan, konsimilment ghas-sistema Franciza, fil-kaz in specje, u fejn jokkorri, jista' jigi adoperat b'ekwivalenza ghal 'dolo' jew 'wilful misconduct'."*

Illi fil-kawza fl-ismijiet "**Atlas Insurance Limited pro et noe vs Concorde International Freight Forwarders Limited**" (A.I.C (P.S) - 3 ta' Ottubru 2007) inghad li:

"Fil-fattispeci, is-sottrazzjoni jew trafugament tal-merkanzija turi nuqqas ta' dik l-akkortezza rigoruza fid-diligenza tas-socjeta' appellanti u allura din il-Qorti, ankorke kellha tintrattjeni ruhha mid-difiza tal-limitazzjoni tar-responsabbilita` ventilata mis-socjeta' appellanti, ma tarax kif tista' leggerment taccetta' illi l-kwantum tad-danni jigi limitat in relazzjoni mal-piz tal-merce, meta hu hekk apparenti, fil-fattispeci, illi kien hemm negligenza, razenti l-wilful misconduct jew dik ta' l-equivalent default, li teskludi din id-difiza."

Illi fl-opinjoni ta' din il-Qorti, l-agir jew ahjar in-nuqqas ta' agir ta' *bonus pater familias* mis-socjeta' B.A.S. Limited li tiehu dawk il-mizuri necessarji li kellha tiehu sabiex jigi evitat kull hsara jew serq tal-merkanzija li tagħha kienet responsabbli jirrizulta f'negligenza grossolana ekwivalenti ghal "wilful misconduct" li jirrendi l-limitazzjoni tar-

responsabbilta' ikkontemplata fl-**Artikolu 23 (3) CMR** inapplikabbli għall-kaz odjern. F'dan is-sens huma wkoll is-sentenzi "**Compunet Limited vs B.A.S. Limited**" u "**B.A.S. Limited vs Fahrenhiet Freight Fowarders Co. Ltd**" (P.A. (RCP) – 30 ta' Gunju 2010). Minhabba dan ir-raba' eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta qed tigi michuda.

Illi it-tieni eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta li hija fis-sens li s-socjeta' rikorrenti trid tipprova l-*quantum* tad-danni minnha reklamati, il-Qorti sejra titrattaha f'dan l-istadju una volta li stabbiliet il-kwistjoni tar-responsabbilita'. Din l-eccezzjoni għandha tigi wkoll michuda stante li n-nuqqas tal-istess merkanzija jirrizulta mis-survey esebit a fol. 20 li bl-ebda mod ma gie kontraddett mis-socjeta' konvenuta jew is-socjeta' kjamata in kawza u dan fl-ammont ta' tlett elef, disa' mija u sebghin Ewro u hames centezmi (€3,970.05) rapprezentanti l-claim li sar mas-socjeta' assikuratrici fuq in-nuqqas li kien hemm fil-konsenja, mitejn u tlieta u tletin Ewro (€233) l-valur tal-excess li gie imhallas mis-socjeta' Intercomp Marketing Limtied sabiex fethet il-claim u is-somma ta' tlett mitt Ewro (€300) rapprezentanti il-hlas li sar għas-survey li in toto jammontaw għal erbat elef hames mija u tliet Ewro u hames centezmi (€4,503.05).

Illi fir-rigward tat-tielet eccezzjoni s-socjeta' konvenuta qed tghid li s-socjeta' attrici ma avzatz lis-socjeta' konvenuta fiz-zmien stipulat fil-ligi fl-**Artikolu 30** tal-iskeda tal-Kapitolu 486 u għalhekk għandu japplika id-dispost ta' l-istess artikolu.

L-Artikolu 30 tal-'Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR)', Geneva 19 ta' Mejju 1956 kif imnizzel fl-iskeda tal-Kapitolu 486 jiddisponi is-segwenti:

'If the consignee takes delivery of the goods without duly checking their condition with the carrier or without sending him reservations giving a general indication of the loss or damage, not later than the time of delivery in the case of apparent loss or damage and within seven days of delivery, Sundays and public holidays excepted, in the case of loss or

damage which is not apparent, the fact of his taking delivery shall be prima facie, evidence that he has received the goods in the condition described in the consignment note.'

Issa minn ezami tal-provi jirrizulta li l-merkanzija waslet ghand is-socjeta' Intercomp fl-20 ta' Marzu 2008 (vide dok AI7 a fol. 26 delivery receipt) u l-istess socjeta' avzat lis-socjeta' konvenuta dwar in-nuqqas li sabet u li hemm indikat fl-istess delivery note, nhar it-27 ta' Marzu 2008 permezz ta' ittra bonarja esebita fl-atti a fol. 25 immarkata bhala Dok AI6 u ghalhekk entro it-terminu prefiss mill-ligi u konsegwentement mhux minnu li ghandu japplika dak li jipprovdi l-istess Artikolu 30 u cioe' li din il-Qorti tqis li l-merkanzija giet ricevuta fi stat tajjeb u konsegwentement huwa gust li s-socjeta' attrici fitxet lis-socjeta' konvenuta ghan-nuqqas fil-konsenja. Din it-tielet eccezzjoni ghandha wkoll ghalhekk tigi michuda.

Konsegwentement din il-Qorti qeghda tilqa' l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' kjamata in kawza u tiddikjara li mhix il-legittimu kontradittur tas-socjeta' attrici u konsegwentement tilliberha mill-osservanza tal-gudizzju, u tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-eccezzjonijiet l-ohra sollevati minnha u tiddikjara li qed tichad l-eccezzjonijiet kollha tas-socjeta' konvenuta peress illi tiddikjara li hija is-socjeta' konvenuta li hija responsabbli ghad-danni sofferti mis-socjetajiet attrici b'dan illi qed tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta' Intercomp Marketing Limited is-somma ta' mitejn u tlieta u tletin Ewro (€233) li hija halset meta fethet il-claim mas-socjeta' assikuratrici Atlas Insurace u lis-socjeta' attrici Atlas Insurance is-somma ta' erbat elef, mitejn u sebghin Ewro u hames centezmi (€4,270.05) rappresentanti il-claim u hlas tas-survey report.

L-ispejjez tal-kawza huma kollha a karigu tas-socjeta' konvenuta kif mitluba fir-rikors promotur, *kif ukoll l-imghax b'effett mid-data tal-hlasijiet relattivi.**

Kopja Informali ta' Sentenza

**klichem mizjud b'digriet moghti fit-3 ta' Ottubru 2012 fuq rikors tal-atturi pprezentat fl-20 ta' Settembru 2012*

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----